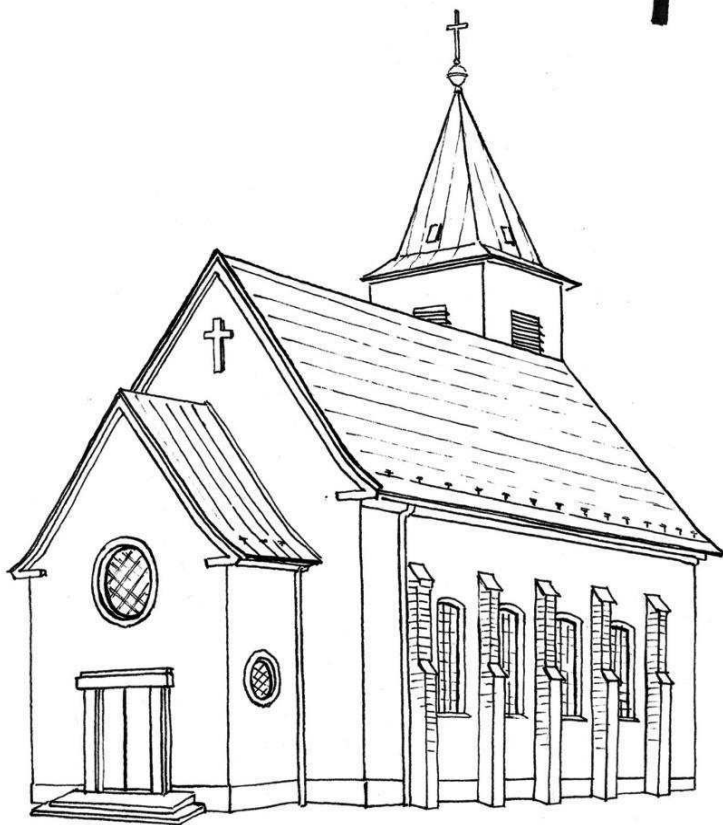

4/2013

BRNEŇSKÝ EVANGELICKÝ MEŠIČNÍK
SETKÁVÁNÍ

EVANGELICKÁ CÍRKEV V BRNĚ

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně I

Betlémský kostel a kostel J. A. Komenského (Červený kostel)
Opletalova 6, 602 00 Brno, tel: 542 211 453, 542 210 332
email: ccebrno1@atlas.cz, <http://www.cervenykostel.cz>
kazatelé: Jiří Gruber a Olga Tydlitátová, faráři
seniorátní kazatelé: Jiří Šimsa a Kateřina Rybáriková
kurátor: Václav Matoulek

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně II

Blahoslavův dům, Lidická 79, 602 00 Brno, tel: 541 212 469
email: brno-ii@evangnet.cz, <http://brno-ii.evangnet.cz>
kazatelé: Martin Horák a Alexandra Hauserová, faráři
kurátor: Jaroslav Kučera

Farní sbor ČCE v Brně - Husovicích

Netušilova 26, 614 00 Brno, tel: 545 212 420
email: husovice@evangnet.cz, <http://www.ccehusovice.cz>
kazatel: Štěpán Hájek, farář
kurátor: Vladimír Zikmund

Farní sbor ČCE v Brně - Židenicích

Kostel Jílkova 74, fara Konečného 8, tel: 530 324 052
email: zidenice@evangnet.cz, <http://zidenice.evangnet.cz>
kazatelé: Pavel Kašpar a Marta Židková
kurátor: Miroslav Maňák

Diakonie ČCE – středisko v Brně

Hrnčířská 27, 602 00 Brno, tel: 549 242 279, 541 248 401
email: brno@diakoniecce.cz <http://brno.diakonie.cz>
ředitel: Jan Soběslavský

EVANGELICKÁ
AKADEMIE
BRNO

Evangelická akademie,

Vyšší odborná škola sociálně právní

Opletalova 6, tel: 542 221 741, email: vos@eabrno.cz

Střední zdravotní škola Evangelické akademie

Šimáčkova 1, 542 213 593, email: cszs@eabrno.cz,

<http://www.eabrno.cz>

ředitelka: Hana Svobodová

Setkávání – brněnský evangelický měsíčník. Ročník 2013 (XV). Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Jaroslav Vítek. Obálka Iva Tůmová. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Doporučená cena jednotlivého čísla 12 Kč. Roční předplatné 120 Kč, sponzorské 150 Kč. Redakce: 602 00 Brno, Opletalova 6. Vychází 10x ročně s finanční podporou statutárního města Brna. *|*|*|*|

Jako aprílové počasí

prý je cokoli, co se projeví jako nestálé, vrtkavé, nespolehlivé, a tudíž i náladový člověk, případně slečna či paní, když dává najevo jeden rozmar za druhým, ne-li pokaždé několik najednou. Dubnové počasí má zjevně špatnou pověst.

Naštěstí je mu to dozajista srdečně jedno. Jinak bych se mu musel jít omluvit. Ve skutečnosti totiž představuje nepostradatelný doprovod nejfantastičtějšího údobí v roce. Na místo březnového sněhu, náledí, mlhy, mrholení, prostě soustředěné nevlídnosti, nastoupí čas, kdy se objeví listí nejdřív na všelijakých podivných keřích, potom i na stromech, ze země sama od sebe vyleze tráva, nepojmenovatelně sytě zelená. Stačí malý záhonek a je to vidět, dokonce i uprostřed města. A to už vzápětí také kvetou stromy a v parku pampelišky a tak. Čtvrtý měsíc v roce tak vypadá, básníci i sedláci v tom shledávají neomylnou předzvěst, že je za dveřmi máj.

Někdo přijde s nápadem, že už se zas rozvíjí nový život. Určitě se to i letos někde dočtu. Přiznávám, že jsem se ještě neodnaučil v tu chvíli nechat čtení a chvíli se věnovat úplně jiné, co možná uklidňující činnosti. Nad hloupými klišé by bylo lépe mávnout rukou a rychle zapomenout, jenže ona nadutostí své banality pobuřují. Jakýpak nový život? Opakující se roční období přece není samo o sobě nic nového. Projevy života, které v něm pozorovatel může zaznamenat, jsou projevy skutečnosti, která na téhle planetě trvá už hezky dlouho; jaksí mimo záznam řečeného pozorovatele zůstává, kde se tu ten život vzal, a k čemu to v budoucnu povede.

Nové je to, co si uchová platnost pro budoucnost. Jaro si uchová platnost jenom do léta. Vposledu nebude zas o tolik delší, než bývá přehánka v aprílovém počasí. Jen nakrátko.

A právě tam by snad bylo možné všimnout si něčeho nadmíru podivuhodného. K čemu to je a k čemu to bude, když pokaždé v několika týdnech proběhne tolik událostí, že prostý popis by vydal na řadu svazků? Rostliny vynaloží obrovskou energii na vytváření živé hmoty. Každý list, který teď vyraší, bude představovat kromobyčejně dokonalý útvar – s velesložitou vnitřní stavbou, která ovšem (na rozdíl od leckterých člověčích výrobků) bezchybně funguje, a to v součinnosti s celkem stromu, od kořenů kdesi hluboko v zemi po nejvyšší vršek. Nic z toho není nové ani trvalé, všecko jen na čas. Ten sled nenapodobitelných dějů odezní a vytratí se, aby se příští rok mohl zase opakovat a zase vnucovat tytéž nezodpovězené otázky. Proč?

Není to nový život, který by si lidé mohli přivlastnit, chytře či jinak. Je to vzkaz, že má smysl zkusit dívat se a divit se. Jsem si jist, že do svého starého času dostáváme vzkazy tohoto druhu. Jsou podivuhodné. Mají totiž upozornit, že se vskutku dějí nové věci. To proto, že Bůh nám tvoří budoucnost. Tvoří ji skutečně pro nás, pro lidi. Chce nás tam mít.

Je to podivuhodné, ale není to neuvěřitelné. Pro každého, kdo má uši, o tom vypovídá slovo Ježíše Krista. To je pozvání k Bohem darované budoucnosti.

Velikonoční evangelium, zvěst o události vzkříšení Páně, přemlouvá a přesvědčuje, že tam máme otevřenou cestu. Vytrvale a usilovně tu zprávu Kristovi svědkové vyslovovali, šířili, potvrzovali, abychom ji nepřeslechli. A tisíce květů na každé rozkvetlé třešni k těm zprávám poskytují tisíce působivých dubnových ilustrací. Znovu a znovu. Už je to zase tady. Jako předzvěst přijde aprílové počasí.

Jaroslav Vítek

BYLO - BRNO I

Bigbeatové bohoslužby - Jozue porazil Jericho

V našem sboru se již několik let konají několikrát do roka v sále Václava Pokorného bigbeatové bohoslužby, při nichž zpíváme ze zpěvníků Svítá a doprovází nás hudební skupina ve složení: Ctírad Šebesta (kytara), David Šebesta (baskytara), Honza Baroš (klávesy), Eva Ventrubová (zpěv) pod vedením Ondřeje Malacha (bicí a klavír). Čtení a modlitby mívá zpravidla mládež nebo konfirmandi. Za kazatelnou se střídají naši kazatelé Jiří Gruber, Olga Tydlitátová a donedávna i Marta Židková. V únoru jsme se spolu s Izraelci radovali nad pádem Jericha...

Sedmého dne se stalo, co nikdo nečekal. Izrael náhle promluví. Vydá válečný pokřik a vrhne se proti hradbám s výkřikem: Za Hospodina a za Jozua. A ty sebejistě a nedobytné hradby se k jejich překvapení zhroutí, jako by nebyly z kamene, ale z pouhé hlíny a větví.

Archeologické výzkumy odhalily v Jerichu mohutné několikametrové kamenné hradby, ale z doby dávno minulé. V čase, kdy vstoupil Izrael do země, Jericho jako nedobytné pouze vypadalo. Pouze se tak tvářilo a blulovalo. Zavřelo se do hradeb, které byly ve skutečnosti chatrné. Možná je nahlodalo zemětřesení nebo zub času. Ale zvenku to nebylo poznat a z města šel stále strach. Podobně jako když Irák strašil chemickými zbraněmi, Hitler zázračnou

zbraní, Sovětský svaz svým jaderným arzenálem nebo komunisté lidovými milicemi.

Názorným příkladem novodobého pádu Jericha je zhroucení vlády jedné strany a sovětského bloku. Zpětně se to zdá být snadné a historik by mohl napsat, že to byl dějinný vývoj. Reálný socialismus se vyčerpal a neměl již sílu. Nikdo mu už nevěřil. Nikdo za něj nebyl ochoten bojovat.

Ale kdo z nás to tehdy věděl? Kdo měl odvahu se tomuto shnilému Jerichu postavit? Pár disidentů a studenti nezatížení strachem a zklamáním z normalizace.

Jednou se mě moje děti zeptaly, co bylo v dobách totality nejtěžší a proč jsme se jí víc nebránili. Po chvilce přemýšlení jsem jim odpověděl, že nejtěžší bylo, že jsme nevěděli, kdy to skončí. My jsme si konec socialismu u nás dokonce neuměli představit. Kdybychom v dobách nejtužší normalizace věděli, že za deset let přijde svoboda, byla by to brnkačka. Nechali bychom ty hlupáky vládnout a v klidu bychom se učili cizí jazyky, neboť bychom věděli, že je budeme potřebovat. Ale my jsme té samolibé ideologii podlehli do té míry, že jsme mysleli, že jsme odsouzeni žít v tom marasmu navěky. Sovětský svaz byl jako Jericho, které se tvářilo, že je tu na věčné časy. Díky Bohu smíme poznat a věřit, že tomu tak není a nikdy nebude."

citát z kázání J. Grubera v sále Václava Pokorného 24.2.2013

BYLO - BRNO II

Varhanní nešpor v Blahoslavově domě

Další z řady hudebních nešporů konaný 17. 3. ve druhém brněnském sboru byl opět varhanní. Hostem a interpretem skladeb byla tentokrát Barbara Maria Willi, profesorka hudební fakulty brněnské JAMU, slovuťná cembalistka a klavíristka. Paní Willi do bezmála hodinového postně laděného programu zařadila skladby Johanna Sebastiana Bacha, Williama Boyce, Jana Křtitele Vaňhala a dalších. Varhany pod jejíma rukama hrály krásně, někdy

nezvykle přemýšlivě, vskutku postně. Potěšilo nás, že radost z poslechu tentokrát sdílelo několik desítek posluchačů, ačkoliv počasí bylo nevlídné a k cestě do Blahoslavova domu zrovna nelákalo. Příští nešpor v Brně II se bude konat 7. 4. od 18h a na varhany při něm tentokrát zahrají ti, kdo je znají nejlépe – sboroví varhaníci.

Saša Hauserová

Inspirace z Anglie

V pátek 22. února se konal další večer tzv. setkání sboru, tentokrát s farářskými manžely Martinem a Gabrielou Horákovými. Známe je již z dřívější doby, zejména sestru farářku Gabrielu, která před 15 roky absolvovala aktivně v našem sboru svůj vikariát. Tentokrát jsme je pozvali, abychom se dozvěděli o jejich dojmech a zkušenostech z ročního farářského působení v Anglii. O tom, jak se do Anglie dostali a v jakých dvou sborech Sjednocené reformované církve působili, jsme se mohli dočíst v 1. čísle letošního Setkávání. Tentokrát nám to už jen připomněli a na řadě promítnutých obrázků dali možnost si prostředím sborů i atmosféru pořádaných akcí lépe představit. V čem se život tamějších dvou sborů nejvíce liší od našich zvyklostí?

V obou sborech převažovali senioři, ve věkovém průměru 65 a 80 let. Vzhledem k tomu, že si tamější ženy nebarví vlasy, viděli jsme na obrázcích samé bílé hlavy, avšak povětšinou s rukama „v akci“, jak chystají a roznášejí pohoštění při akcích nejen pro členy svého sboru, prodávají v jarmarkových stáncích, hrají a zpívají v hudební skupině apod. Bratr farář Horák nás ujistil, že toho dělají ještě mnohem víc, protože tzv. dobrovolnictví je v Anglii velmi rozšířené a žádané. Díky mnoha neplaceným službám dokážou oba sbory být finančně soběstačné. Sbor si vydělává téměř každodenním pronájmem vedlejších místností sborového zázemí. Úspěšně provozuje školku pro děti z obce, přičemž pořádá i misijně laděné akce pro celé rodiny, z nichž postupně už někteří jedinci projevují zájem přicházet do sboru i jindy. Sbor se snaží i o službu veřejnosti a sám organizuje nebo dává k dispozici své prostory k různým společenským událostem. Velmi pozitivní je i snaha o ekumenickou spolupráci s ostatními církvemi.

Jaké souvislosti mě při tom všem napadly? Kam se poděly dospělé děti a jejich rodiny těchto milých aktivních seniorů? (Bohužel nenašly v dané oblasti zaměstnání, musely odejít jinam. Snad si aspoň někteří kromě práce našly i farní sbor.) České rodiny drží víc pohromadě, a tak mnoho starších lidí u nás pomáhá s péčí o vnoučata nebo nemocné příbuzné. Angličtí senioři řeší své odloučení jinou, snad neméně bohubitou a smysluplnou činností. (Jak je však dobře, že naše sbory mají zastoupení všech generací a děti a mládež nám přinášejí osvěžení.) To pronajímání sborových prostor by pro nás mělo být inspirací!

Důležité je, aby v církvi ve světě i u nás bylo vrcholnou inspirací následování způsobu jednání Ježíše Krista, a o to, jak jsme mohli pocítit z celého večera, manželé Horákové svým mnohavrstevným působením, a navíc díky výborné znalosti jazyka, úspěšně usilovali. Díky!

Jana Slámová

Presbyterní konference

V sobotu 16. února 2013 se v sále Václava Pokorného farního sboru Brno I v Opletalově ulici konala další seniorátní presbyterní konference. Seniorátní výbor letos spojil konferenci se vzděláváním laiků v rámci probíhajícího vzdělávacího cyklu a ve spolupráci s Komisí pro vzdělávání připravil přednášku a workshop na téma Křest a večeře Páně. Přednášejícím byl bratr farář Ondřej Kolář z Prahy, který před několika lety působil ve sboru Brno II.

Po zahájení byla dopolední část věnována křtu. Přednáška se zabývala rolí vody ve Starém zákoně a významem a formami křtu v Novém zákoně a jeho dalším vývojem. V Ježíšově době se očištný rituál stal symbolem začátku nové etapy života. Pojetí křtu se měnilo od starověku do středověku, od reformace až do současnosti. Problém, zda křtít děti nebo až dospělé, vzbudil živou diskusi. Další část se věnovala doporučené bohoslužebné struktuře křtu.

Po obědě bylo na pořadu druhé téma: večeře Páně. V přednášce jsme se dozvěděli o původu a vzniku večeře Páně z hostin v Izraeli, a o vývoji jejího pojetí a formy v průběhu dějin, přístupu a přínosu reformace až po bohoslužebnou strukturu v současnosti. Na širší diskusi už nezbyl čas, přednášející spěchal na autobus do Prahy. Text celé přednášky si lze stáhnout na internetové adrese:

http://brnensky-seniorat.evangelnet.cz/Kurz_program.php

Téma se ukázalo natolik zajímavé, že mu asi bude věnována i další akce.

Jan Franců

Člobrdo aneb člověče do Brna dojed'!

Člobrdo neboli mládežnické odpoledne deskových her uspořádal 16. 3. seniorátní odbor mládeže v prostorách Blahoslavova domu. Akce se konala poprvé, ale díky intenzivní propagaci a mnoha osobním pozváním členů SOMu se sešla řada lidí, kteří si přišli do Losova sálu zahrát. Od druhé hodiny odpolední do brzkých ranních hodin nedělních se hrálo a hrálo, lidé přicházeli i odcházeli, hry se střídaly a zájem neochaboval. Obzvláštní pozornosti se z pohledu pozorovatele těšil BANG s několika rozšířeními, Risk a domácí Tvargle. Účastníci spali v Losově sále nebo se nad ránem rozprchli do svých domovů, s radostí jsme se s nimi ale znovu sešli při ranních nedělních bohoslužbách.

Saša Hauserová

ZAÚJALO NÁS

Modlitba ateisty

Bavil jsem se po inauguračním projevu našeho nového prezidenta s kamarádem – husitským knězem. Poněkud ho zmátlo, že na jedné straně vystupuje Miloš Zeman jako „toleratní ateista“, ale na druhé straně se modlil k Bohu.

Mě to zase až tak moc neudivilo. Dělá to spousta z nás, kteří jsme vyrostli pod ateistickým diktátem komunistické školy a až v době dospívání jsme se začali o víru zajímat. Zprvu možná jen proto, že nám to připadalo romantické a všeobecný zákaz to obalil odérem výjimečnosti. Později i vážně, ale z křesťanského hlediska už navždy pokrouceně. Nejsme „něcisté“, kteří tvrdí, že něco nad námi je, jen nevíme co.“ Nejsme ani ateisté. Jsme prostě POLOVĚŘÍCÍ, kteří se uklidňují tím, že ke zpovědi není třeba chodit, když sám dokážu rozlišit, za které hříchy se mám stydět. Na cestu k Bohu nepotřebuji žádného prostředníka ani sakrální stavbu, protože je všude kolem mne. A když mu slušně v duchu poděkuji za další den, který mi umožnil prožít, třeba mě a mé blízké ochrání i zítra. Tak trochu s Bohem chytračíme: chceme, aby nám pomáhal, ale zadarmo. Bez oběti.

citát z posledního slova Josefa Klímy, 16.3.2013, Lidové noviny

vybral Jiří Gruber

Dialog mezi evropskými protestanty a katolíky

O víkendů 8. a 9. února 2013 v Domě Alberta Schweitzera ve Vídni probíhalo zahájení série rozhovorů mezi Společenstvím protestantských církví v Evropě (SPCE) a Pontifikální radou pro podporu křesťanské jednoty římskokatolické církve. Konzultace představují první formální dialog mezi evropskými protestanty a katolíky. Rozhovorů se zúčastnily dvě delegace po sedmi teologích na každé straně. Konzultace, podle vydaného komuniké probíhající ve velmi přátelské atmosféře, začaly studiem dvou základních textů: studie SPCE „Církev Ježíše Krista“ a vyhodnocení 40 let ekumenického dialogu. Delegáti našli

množství oblastí shody a možného sblížení, které se uskuteční později. Příští konzultace se bude konat 16. – 17. prosince 2013 v německém Speyeru.

Společenství vzniklo v roce 1973 vyhlášením tzv. Leuenberské konkordie ve švýcarském konferenčním centru Leuenbergu nedaleko Basileje. Podle této dohody církve společenství sdílejí kazatelnu a stůl Páně. V roce 2003 bylo Leuenberské společenství přejmenováno na Společenství protestantských církví v Evropě a je volným svazem 107 protestantských církví z Evropy, včetně pěti církví z Jižní Ameriky, které mají kořeny v Evropě. Organizační struktura SPCE je poměrně volná: tvoří ji Valné shromáždění, které se schází jednou za 6 let, třináctičlenný Výkonný výbor, tříčlenné Prezídium a sekretariát. Sídlo SPCE je v současnosti ve Vídni. V České republice Společenství tvoří pět církví: Českobratrská církev evangelická, Slezská církev augsburského vyznání, Církev československá husitská, Církev bratrská a Evangelická církev metodistická. Tyto církve se od roku 2000 scházejí každé dva roky na společných synodech.

vybral Jan Franců

Oprava

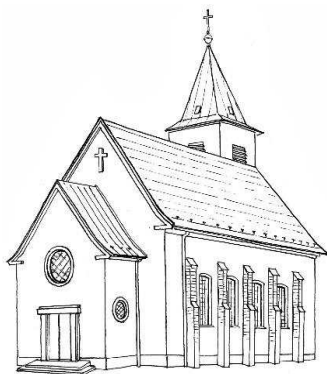
V článku Aurora z Arménie, v předchozím čísle na str. 51 na konci druhého odstavce vypadl jeden řádek. Odstavec má končit větami: Počet zabitých se odhaduje na jeden až dva milióny. Pouze malé části se podařilo vyhlazování uniknout. Zachráněno bylo asi 600 tisíc lidí. Čtenářům i autorovi se omlouváme.

EVANGELICKÉ KOSTELY

Německý kostel v Moravské Třebové

Některé kostely, které nyní vlastníme nebo které jsme užívali, patřily před poslední válkou Německé evangelické církvi. Tak tomu bylo právě v Moravské Třebové, dále je to kostelík v Moravské Chrástové, a užívali jsme kostel ve Znojmě, který získala ČČSH a my faru. Nyní ho vlastní (od 1996) a po důkladné opravě užívá (2004) pravoslavná církev. Samozřejmě nesmíme zapomenout na prostorný novogotický Komenského (Červený) kostel v Brně.

Moravská Třebová byla převážně německá, v roce 1900 tam vznikla augsburská kazatelská stanice olomouckého německého sboru. Nejprve se scházela v soukromí a rostla přestupovým hnutím pod heslem Los von Rom, které vzniklo v německé jazykové oblasti mnohem dříve než u českého obyvatelstva. Tato skutečnost je u nás téměř neznámá. Rok 1916 je začátkem německého farního sboru v Moravské Třebové a ve 20. letech 20. století si luterští evangelíci postavili svůj

chrám i s potřebným zázemím, který o něco víc než za dvacet roků po odsunu Němců převzala Českobratrská církev evangelická. Město bylo v letech 1938–1945 v německém záboru, který právě zde sahal hluboko do vnitrozemí.

Při dosídlování pohraničí se do města stěhovali také evangelíci převážně z Vysočiny i ze Slovenska, ale někteří se po krátkém čase vraceli zase zpět. Tak vznikl sbor ČCE, nejprve jako kazatelská stanice Vanovic. Sbor má vlastně v jedné budově všechno potřebné zázemí, včetně dnes většinou užívané modlitebny. Původně německý kostel má v interiéru hezký dřevěný lamelový strop. Farní sbor vznikl o Svatodušních svátcích v roce 1947, i když se údaje poněkud liší. Kazatelské stanice jsou v Mladějově a v Třebařově. Vzpomínám si, jak jsem v Mladějově několikrát sloužil kázáním a stále si pamatuji tamní atmosféru ve velké kuchyni rodinného domku s dobřela vydrhnutou dřevěnou podlahou a s milými lidmi.

Snad ještě něco o tamních kazatelích. Prvním farářem se stal Tomáš Rumišek (1945–1973), pocházející z Velké nad Veličkou, pak Jan Široký a od roku 1981 Pavel Sikora, který byl i veřejně činný jako místostarosta Moravské Třebové, v roce 1995 odešel do Horního sboru na Vsetíně a nyní slouží jako farář ČCŠH v Ostravě. Od roku 1993 ve sboru působí farář Alois Němec, pocházející z Církve bratrské, a od 1. 4. tohoto roku má zde po volbě nastoupit Ivo David. Z kurátorů si pamatuji bratra Josefa Dokoupila a milou sestru Libuši Dvorskou, vdovu po faráři Adolfu Dvorském z Vysokého Mýta. Nynější kurátorkou je Dobromila Malachová. Sbor měl po vzniku asi 1100 členů, nyní chybí něco málo do tří set.

Jiří Novák

CO VY NA TO?

Odluka církve od státu

Rád bych čtenáře Setkávání informoval o důsledcích nově přijatého zákona č. 428/2012 o majetkovém vyrovnání s církvemi a o otázkách, na které budeme muset hledat v nejbližších letech hledat. Úmyslně se pokusím omezit spíše na popis nové situace, aniž bych předkládal vlastní názory a odpovědi. Názory si můžeme vyměňovat a odpovědi budou muset formulovat teprve staršovstva, konventy a synod. A jistě to nebude pouze ten letošní.

Po dlouhá léta vlády jedné strany byl vztah mezi církvemi a státem dán zákonem č. 218 z roku 1949, který zaručoval církvím mzdové prostředky na platy duchovních ze státního rozpočtu. Tato zdánlivá výhoda byla draze zaplacená. Platy duchovních byly mimořádně nízké. Stát si vymyslel institut tzv. státního souhlasu pro činnost každého duchovního. Ten mohl být nepohodlným farářům kdykoli odňat, jak se ukázalo, i bez výslovného důvodu. Stát současně převzal do své správy většinu církevního majetku (pole, lesy a mnohé budovy). Netřeba dodávat, že výnos z majetku zabaveného církvím mnohonásobně převažoval nad výdaji na platy kazatelů i nad občasnými dotacemi na opravu církevních památek. Nebyl to stát, kdo dotoval církev, ale církev, které po 60 let

významně dotovaly státní rozpočet. Naprostá většina zabaveného církevního majetku náležela římskokatolické církvi.

Všechny ostatní výdaje si církve hradily ze sbírek a darů věřících (opravy budov, energie, cestovné atd.). Státní dotace na platy kazatelů tvoří v naší církvi v současné chvíli 40 % všech jejích příjmů.

Brzy po listopadové revoluci byl odstraněn institut státního souhlasu, ale podstata komunistického zákona platila doposud, protože nikdo nedokázal vymyslet a prosadit nový způsob hospodářského zajištění církvi. Uvažovalo se např. o daňových asignacích, jiní navrhovali, že by stát hradil opravy kostelů a církve by si platily kazatele ze svého. Jiní se odvažovali mluvit o úplném ukončení finanční závislosti církve na státu. Léta však běžela a vše zůstávalo při starém. Naše církve zřídila tzv. Personální fond, který původně sloužil jako finanční rezerva pro případ odluky a v posledních deseti letech se používal z 80 % jako zdroj ke zvýšení platů kazatelů.

Mezitím se ukázalo, že takový stav je z řady důvodů dlouhodobě neudržitelný. Některé církve přišly na to, že stávající zákon nijak neomezuje počty duchovních, ale dává jim nárok žádat pro ně mzdové prostředky. Počty duchovních v některých církvích začaly překvapivě narůstat a stát je nemohl nijak regulovat. Některá církev tak měla jednoho duchovního na pět set věřících a jiná na padesát.

Další problém nastal s blokací kdysi církevního majetku, který byl sice v držení státu, obcí či jiných institucí, ale nesměl být prodán, nemohlo se do něho investovat a ležel doslova ladem, protože s ním nemohla nakládat ani církev.

Přijetím zákona č.3/2002 o náboženské svobodě a postavení církvi k registraci nové církve nyní stačí podpisy pouhých tří set věřících a po deseti letech se taková náboženská společnost může ucházet o všechny výhody, které doposud platily pouze pro církve historické (nárok na platy duchovních, vstup do škol, sdělovacích prostředků, věznic, armádní kaplani atd.). Je zřejmé, že takto liberální zákon by byl velmi snadno zneužitelný. Náléhavost nové úpravy finančních vztahů mezi státem a církvemi byla víc než zřejmá, stále však chyběla politická vůle.

Necírkevní veřejnost opakovaně poukazovala na to, že církve jsou placeny z daní občanů, kteří jsou v převážné většině nevěřící a církev nepotřebují. Tento argument ztrácí svou váhu, když si uvědomíme, že podobným způsobem je dotován z daní všech občanů také sport a jiné kulturní aktivity, ačkoli je mnozí z nás nepotřebují a nevyužívají.

Proto byl před několika lety připraven a téměř schválen zákon, v kterém se stát rozhodl veškerý církevní majetek, který církvím zabavil, za dohodnutou cenu vykoupit. Jeho cena byla po vzájemné dohodě vyčíslena na 134 miliard Kč. Tím by skončila jeho blokáce, obce i stát by s ním mohly volně nakládat a církve by obdržely odpovídající náhradu.

Kdyby však byla finanční náhrada poskytnuta jen církvím, jimž byl majetek v padesátých letech zabaven (jednalo se především o ř.k církev), vznikla by mezi církvemi velká majetková disproporce. Řada menších církví je nyní na státní dotaci zcela závislá a její ukončení by znamenalo jejich zánik. Stát však

chtěl zachovat v naší zemi dosavadní náboženskou různorodost a svobodu a nevýhodňovat jednu církev na úkor druhých. Jeho podmínkou bylo, že nový zákon bude řešit finanční situaci všech církví společně. Proto byla učiněna na úrovni Ekumenické rady církví dohoda, že římskokatolická církev se části finanční náhrady (20%) vzdá ve prospěch 17 státem uznaných nekatolických církví a židovské náboženské obce. Ty si tuto částku po nesnadných jednáních rozdělily podle počtu svých duchovních, členů a dalších kritérií. Topolánkovou vládou připravený a všemi církvemi odsouhlasený zákon však nakonec nebyl přijat díky nesouhlasu několika poslanců.

Čas však běžel dál a bylo třeba najít nové řešení. To se začalo rýsovat ve chvíli, kdy se stát a římskokatolická církev dohodly, že místo vysoké finanční náhrady dává ŘK církev přednost co největšímu fyzickému vydání majetku. Žádaly o to především kláštery, které obnovily činnost. Zajišťovat svou činnost a opravy budov z výnosu nemovitého majetku je pro ně staletou a osvědčenou tradicí. Kolik majetku bude nakonec vydáno, není dosud jasné, protože se tak bude dít pouze na základě žádostí církve a vydávajícím budou výhradně státní instituce: Lesy ČR, Pozemkový fond, státní podniky, ministerstva atd.

Část kdysi církevního majetku však již není možné vydat (asi 44 %), protože dnes již není v držení státu, ale například obcí, krajů či jiných nestátních institucí či soukromníků. Tento fyzicky nevydatelný majetek se stát rozhodl od církvi vykoupit za předem dohodnutou cenu. Ta byla stanovena v souhrnu na 59 miliard Kč.

Z této finanční náhrady je 80 % určeno jako náhrada ŘK církvi a 20 % (cca 11,6 miliard Kč) si rozdělí církve nekatolické. Na naši církev připadlo 2,26 miliardy Kč, které budou naší církvi vyplaceny v průběhu 30 let v dílčích ročních splátkách ve výši 75,5 milionu Kč, která bude valorizována o inflaci. Tuto částku budeme patrně dostávat ve státních dluhopisech.

Je třeba spravedlivě říci, že na tuto restituční náhradu nemá naše církev žádné majetkové právo. Podíl státem zabaveného majetku, který nemůže být naší církvi vydán, je minimální. Fakticky je to dar, který naše církev dostává od římsko-katolické církve prostřednictvím českého státu. Je to velkorysý vklad do začátku naší hospodářské soběstačnosti. Stát tím chce všem církvím kompenzovat následky krívd, kterých se vůči nim dopustil v období let 1948-1989.

Jak s restituční náhradou naložíme a jak ji budeme využívat, je otázka, kterou naše církev v minulosti dosud nikdy neřešila. Je třeba říci, že k tradici evangelické církve patřilo až dosud financování nákladů života církve z každoročních darů věřících (saláru). Toleranční sbory neměly žádný nemovitý majetek a na služné svého faráře vybírali od svých členů salár podle výše jejich majetku. Salár byl ovšem vymahatelný podobně jako daně. Každý sbor si platil svého faráře sám a stávalo se, že farář byl zvláště bohatými členy sboru (sedláky) vnímán podobně jako jejich vlastní zaměstnanci (pacholci). Velká část platu byla v naturáliích a kazatelé včetně učitelů církevních škol trpěli často nouzí.

Později byla zavedena společná církevní pokladna. Část platu dostával farář od sboru, část od ústředí z odvodů vybraných ze sborů a část platu měl od státu

za vyučování náboženství. Za první republiky poskytoval stát naší církvi určitou dotaci, ale jaká byla její celková výše, nevím. Některé sbory už tehdy myslely na budoucnost tím, že postavily nájemní byty, z jejichž výnosu by mohl sbor získávat pravidelné finanční prostředky, např. Plzeň nebo pražské sbory včetně ústředí církve. Stávalo se tak zejména ve městech. Většina sborů žila a hospodařila z toho, co za rok od svých členů vybrala, a žádný stálý na věřících nezávislý příjem neměla.

V únoru letošního roku uzavřela většina církví kromě Bratrské jednoty baptistů smlouvu se státem na základě nově přijatého zákona. V ní se zřekla veškerého majetku, který jí kdysi patřil a který jí nemůže být vydán, protože je v držení jiných subjektů než státu. V případě naší církve se však jedná o minimum. Místo toho dostaneme restituční náhradu, kterou stát chápe také jako kompenzaci za křivdy, které byly církvím a jejich členům učiněny v letech nesvobody. Mimo jiné i v tom, že církve v tomto období nemohly pracovat na svém hospodářském zabezpečení, spravovat a rozmnožovat svůj majetek. Celé dvě generace věřících odvykly myšlence, že je třeba si činnost církve zaplatit vlastní obětavostí. Lidé si zvykli, že služba církve, podobně jako zdravotnictví, policie a hasiči, jsou tu pro ně zadarmo a jsou hrazeny ze společné státní kasy.

Dnes stojíme v situaci, kdy dosavadní státní dotace na platy kazatelů ve výši 78,5 milionu ročně bude každý rok klesat o pět procent (od roku 2016) a nebude valorizována o inflaci. Fakticky to znamená, že v průběhu 15 let postupně klesne na hodnotu zhruba 14,1 milionu a pak skončí.

V současné době činí státní dotace na jeden kazatelský úvazek v průměru 300 tisíc Kč ročně a sbor k němu přidává na personálním fondu 80 tisíc Kč. Za sedm let bude třeba, aby Personální fond stoupl na dvojnásobek, protože státní dotace se sníží na současnou hodnotu 220 tisíc Kč. Jsou sbory, které to zvládnou zvýšenou obětavostí, ale je mnoho menších sborů, kterým se takové zvýšení nepodaří. Někde pomůže mezisborová a seniorátní solidarita, ale ani tak nebudou prostředky stačit. Další možností je snížení kazatelských úvazků na polovinu nebo slučování sborů. Významně by mohl pomoci výnos z restituční náhrady. Kdyby byl výnos 2 % ročně, mohly bychom z tohoto zdroje za 7 let (do roku 2020) nahradit výpadek současné státní dotace

Znamenalo by to ovšem na samotnou restituční náhradu nesahat a používat pouze její výnos. Je ovšem řada členů církve, kterým se přijetí restituční náhrady nelíbí a soudí, že bychom se bez ní měli dokázat obejít a spoléhat pouze na vlastní obětavost. Kdyby tři sta členů sborů dalo ročně tisíc Kč navíc, bylo by po problému.

Na druhé straně je vyplácení restituční náhrady výzvou. Dokáže církev se svěřenými finančními prostředky dobře hospodařit? Často kritizujeme, jak špatně stát hospodaří s tím, co vybere na našich daních. Dokážeme jako církev hospodařit lépe? Budeme to umět? A chceme to vůbec umět? Má mít církev vlastní majetek, který ji učiní nezávislou? Nebo bychom měli vše rozdat na humanitární účely? Ale i zde končí mnohé prostředky v nenávratnu a k potřebným se vůbec nedostanou. Je těžké být chudý, ale stejně těžké je být bohatý. O tom všem teď budeme muset v církvi přemýšlet.

Jiří Gruber

BIBLICKÉ ZAMYŠLENÍ

Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil.

Gn 1, 27, 3, 1- 5, 22-24

V textu se dozvídáme, jak jsme se octli na světě. Myslím tím celé lidstvo – naše předky. Dal mu vše, co potřeboval, dokonce i partnera, aby nebyl sám. Dnes máme téměř všichni vše, co k životu potřebujeme. I tak nám to není dost. Kolikrát kvůli majetku, kariéře či jiným vlivům zapomínáme na Pána Boha. Stačí malá zmínka, snítka, či červík, který se nám dostane do hlavy a našeptává, jak být lepší, chytřejší či bohatší, a zapomínáme na to, co je důležité. Na své blízké, na okolí a hlavně na Boha. Stejně tak, jako Eva s Adamem dychtili po tom, co nemohli mít. Za to se taky dočkali zasloužené odměny – vyhnání z ráje. (Gn 3, 22 – 24)

Nechci zde poukazovat na to, jak je Bůh pomstychtivý. Právě naopak. Bůh stvořil člověka, dal mu život, partnera, vládu nade vším. A i po zradě mu odpustil. Nezapomněl jej. Sice byl vyhnán z ráje, ale dostal zemi, kde mohl žít, pěstovat obilí a chovat zvířata. Prostě mu odpustil a nechal ho jít vlastní cestou. Však stále byl a je při něm. Stále sleduje jeho kroky a činy.

Stejně to bylo i později s Noem. Bůh sice spustil potopu, ale také zachoval lidstvo a zvěř. Člověk ho od počátku provokuje. Od počátku zkouší jeho trpělivost. Pán Bůh je však milosrdný a pokaždé odpouští. To však neznamená, že ho můžeme pokoušet a pořád zrazovat. Mělo by nás to ponaučit a nezkoušet, co všechno je Bůh schopný odpustit, co všechno vydrží. Měli bychom se k němu za to, co jsme od něho již dostali, chovat s úctou a nepokoušet ho. On odpouští každému, kdo jej chce následovat, avšak cesta k němu není jednoduchá a prochází mnoha zkouškami. I svého jediného syna, Pána Ježíše, obětoval jen pro nás, za naše hříchy. Proto si to musíme pokaždé připomínat a neměli bychom zapomenout na to, jak je laskavý a milosrdný. Pán Bůh nám dává opakovaně příležitost přiblížit se k němu, k jeho lásce a laskavosti.

MODLITBA

Pane Bože, jen k tobě se můžeme obracet pro odpuštění. Jen ty můžeš dát rozhřešení za činy, které nejsou zrovna naši chloubou. Jen a jen ty nám ukazuješ tu správnou cestu, která nevybočuje a vede rovnou k tobě. Proto tě prosíme, dej nám sílu odolávat pokušení, odolávat hadům, kteří se snaží v naší mysli nahlodat víru. Ať jsme schopni přemoci ďáblovu pokušení, které nás den po dni chce zmást. Tvoje láska je jedinečná a milosrdná a tvoje náruč nekonečná. Děkujeme ti za vše, i za to, že máme u tebe svá útočiště. AMEN.

Henrieta Hlubinková ze sboru Boskovice
pobožnost zazněla na vzdělávání laiků

Přidavky ke knize Ester

Dnes je moderní, a už zdaleka nejen u evangelíků, dávat děvčatům křestní jméno Ester. Málokdo ví o tom jméně židovské dívky a královny, o jejím příběhu, něco víc. Možná nám pomůže tato krátká kapitolka o kanonické knize Ester a hlavně o apokryfních (katolíci říkají deuterokanonických) Přídavcích ke knize Ester.

Ted' je samozřejmě nutné aspoň v náznacích si přiblížit starozákonní biblickou knihu Ester. Děj je u obou knih podobný, má se doplňovat, to aspoň předpokládá řecká verze ze Septuaginty, a přece jsou u obou knih značné odlišnosti, které zmíním závěrem.

Také v Persii zůstávala po rozptýlení židů do zajetí jejich početná diaspora. Perský král Achašveroš (dle Přidavků Artaxerx) panoval v letech 486-465 př. Kr., ale děj knihy nelze zrovna zařazovat do historického rámce. Takže onen král uspořádal hostinu pro vysoko postavené ze všech 127 provincií v Susách na hradě Šúšanu. Ženy hodovaly zase s jeho manželkou, královnou Vasti. V arabském světě se hostiny stále odehrávají tak, že slaví odděleně muži a ženy.

Královna Vasti odmítla splnit královo přání a ukázat se hostům, jak je krásná. Tady se můžeme domnívat, že snad nešlo jen o krásu obličeje. Král manželku zapudil, protože mu odmítla poslušnost, a na rady svých rádců to včlenil do nařízení a do zákonů říše perské a médské.

Po ní se stala královnou židovská dívka Ester (persky hvězda a židovské Hadassa je myrta), vychovaná u žida Mordokaje, strýce jejího otce, který byl přesídlen z Jeruzaléma. On kdysi zachránil králi život, když odhalil intriky proti jeho osobě. Králův ministr Haman, pyšný, mstivý a zřejmě antisemita, se rozčilil na Mordokaje, protože se mu odmítl poklonit (Mt 4,10), takže usiloval nejen o jeho život, ale o životy všech rozptýlených židů v říši.

Už před lety jsem zjistil, že jedna moje babička se narodila jako Hamanová, a tak pocházím z rodu, kde se kdysi za Marie Terezie při dávání příjmení nějaké hamanovské vlastnosti možná vyskytly. Snad už se od té doby rozptýlily.

Haman si chtěl na panovníkovi vymoci, aby mohl svůj plán uskutečnit, nabídl mu i peníze do královské pokladny, zřejmě zabavené od zahubených židů. (Také Němci židovské majetky zabavovali – arizovali). Losem (purim) si určil nejprůhodnější den, kdy jít ke králi se svým zvrhlým plánem. A vyšlo mu to. Achašveroš vydal z Hamanova popudu výnos o vyhubení židů a přitom nevěděl, že Ester je také židovka. Ta pak po váhání přistoupila ke králi a podařilo se jí Hamanův plán zvrátit. Ten pak dle kanonické knihy byl oběšen a Mordokaj ospravedlněn, a židé se mohli bránit a pobít tisíce útočících Peršanů. V biblické knize Ester se vůbec nevyskytuje slovo Bůh, a proto se váhalo se zařazením do palestinského kánonu. Samotná kniha patří mezi pět svátečních svitků (Rt, Pís, Kaz, Pl).

Přidavky ke knize Ester vznikly jako řecké rozšíření původního hebrejského textu. Latinská Vulgáta je zařadila na konec knihy, Septuaginta je nechala jako vsuvky do textu. Přidavky dostala kniha duchovnějším ráz. Samotné Přidavky patrně napsal nějaký žid ve 2. století nebo v polovině 1. století př. Kr. V kumránských textech se nenachází ani jediný zlomek z kanonické knihy ani Přidavků.

Obsah Přidavků: 1. Mordokajův sen o dvou dracích na začátku a na konci s výkladem snu. Jeden drak je Mordokaj druhý Haman. 2. Dva výnosy Artaxerxa o vyhubení židů a o jejich záchraně. Ten druhý výnos se podstatně liší od kanonického podání, je zbaven krutosti, jen Hamanova rodina končí smrtí. 3. Mordokajova a Esterina modlitba. 4. Podrobnosti o přijetí Ester u krále. 5. Vysvětlivky ke vzniku řecké verze.

Na základě toho, že Haman vrhal los (pur), se slaví svátky purim. Oslavuje se jakékoliv vysvobození židů ze všech pogromů, a co jich bylo! Pro nás je nejznámější a nejkrutější holocaust (celopal - oběť), židé raději říkají šoa (zničení) šesti milionů židů za poslední války.

Židé slaví tyto svátky každoročně, vycházejí na březem (14.-15. adáru), jsou to radostné svátky vysvobození. Rodiny se navzájem obdarovávají různými dárky.

Jiří Novák

OSOBNOSTI ČESKÉ REFORMACE

Mikuláš Klaudyán (+ 1522) – bratrský lékař a tiskař

Původně se snad jmenoval Kulha nebo Belha a zdá se, že pocházel ze Žatce. Uměl německy a měl i poměrně dobré latinské vzdělání, na univerzitě však nestudoval. Alespoň není dosvědčen žádný jeho akademický titul. Pro své lékařské povolání se zřejmě tedy vyučil asi jen po „řemeslnicku“. Usadil se v Mladé Boleslavi, centru Jednoty bratrské v Čechách, jejímž členem se stal. Zde se jako lékař poprvé připomíná roku 1504. Záhy také začal působit jako korektor bratrských knih, tištěných v Norimberku. Z nich první je Konfesí bratrská z roku 1507. A je jistě pozoruhodné, že s jedním výtiskem jejího latinského překladu byl právě Klaudyán spolu s Vavřincem Krasnickým vyslán roku 1511 k největšímu vzdělanci a autoritě té doby, Erasmovi Rotterdamskému, do Antverp, aby zjistil, co o ní soudí.

Klaudyán byl nesporným podporovatelem knižní kultury a vzdělanosti své doby, a to nejenom náboženské, bratrské. Značné jmění, které nabyl lékařskou praxí, použil k tomu, aby roku 1517 vydal vlastním nákladem u Jeronýma Hölztla v Norimberku český herbář Jana Černého, vyzdobený několika sty iluminovanými dřevořezmi; dále první mapu Čech, a také Bratra Lukáše Zpravu člověku věrnému pracujícímu k smrti.

Poté, co v Norimberku získal skrze tyto nakladatelské počiny fundované zkušenosti s černým uměním, zřídil si roku 1518 v boleslavském sboru, na tzv. Karmelu, vlastní tiskárnu. Vydával jak díla původní bratrská, tak překlady

starověkých křesťanských autorů a autorit, jakož i překlady soudobých děl, psaných německy; samozřejmě i z oboru lékařství, jako byl např. roku 1519 tisk vydaný původně ve Štrasburku: Zpráva a naučení ženám těhotným a bábám pupkořezným netoliko prospěšná, ale také potřebná. Drobnou zajímavostí potom je, že papír k tisku získával až z poměrně vzdálené Mohuče.

Výmluvná je i jeho společenská aktivita „sousedská“. Nejenom, že se podílel na správě hospodaření bratrského sboru, ale i na finanční správě města Boleslavi. Roku 1518 byl jedním z osmi volených pověřenců, kteří s obecními staršími spravovali městský fiskus neboli pokladnu.

Klaudyánova tiskařská aktivita trvala jen něco přes čtyři léta. V srpnu 1521 onemocněl, snad na obchodní cestě, v Lipsku, kde také napsal svoji závěť. V poslední vůli odkázal své ženě Markétě, synu Janovi a dvěma dcerám značný majetek. Jan měl dostat kromě svého podílu i všechny lékařské knihy. Knihy duchovní měli dostat Bratří, s výjimkou objemné latinské Bible, kterou Klaudyán dal darem Bratru Janovi, turnovskému písaři. Léky, které jsou „v jarmaře, kdež jich jest nejméně za sto zlatých“, odkazuje své ženě, mimo „dryák alexandrijský“, o němž jsme se již dříve mohli na těchto stránkách dočíst, že měl připadnout boleslavské paní, paní Johance z Krajku. Zato „prachy a džbánky benátské s lékařstvím“ odkázal paní Veronice, manželce pana Kunráta Krajíře. Kdyby Klaudyánova žena v „tento čas morní“ živa nepřestála, mají její podíl převzít obě jmenované paní, aby z něho podporovaly nuzné a chudé v žateckém kraji a jinde. Jistě pěkný doklad dobového sociálního citění. A za zmínku konečně stojí nepochybně i to, že Klaudyán navzdory svému podnikání nezanechal rodině žádné dluhy. Zemřel 24. listopadu 1522.

Dušan Coufal

Použitá literatura: G. GELLNER: Jan Černý a jiní lékaři čeští do konce doby jagellovské, Věstník Královské české společnosti nauk 1934, Praha 1935

POMOC POTŘEBNÝM

Sociální práce v „čunkoboxech“

Nevíte, co jsou „čunkoboxy“? Zapátrejte v paměti, vraťte se do roku 2006 a k senátním volbám, které s velkou slávou ve Vsetíně vyhrál Jiří Čunek. Horkým předvolebním tématem se stalo bourání pavlačového domu a stěhování většiny jeho romských obyvatel do barevných kontejnerových domů na okraji Vsetína. A jim přiřkla lidová tvořivost označení „čunkoboxy“.

Proč se o tom píše v brněnském sborovém časopise?! Vysvětlení je prosté: dlouholeté Partnerství – Partnerschaft mezi vídeňským a druhým brněnským evangelickým sborem nasměrovalo svou finanční podporu do vsetínské Diakonie ČCE, která pracuje mimo jiné ve vyloučené romské lokalitě, „v čunkoboxech“. Aby byli všichni informováni o tom, komu a jak peníze pomáhají a zda jsou vynakládány na správný účel, měla jsem možnost práci

Diakonie Vsetín představit členům obou sborů na besedě, která proběhla v říjnu 2012. Jádrem besedy pak tvoří i text, který nabízím ke čtení.

Diakonie Vsetín poskytuje pomoc členům romské komunity již od roku 2004. Postupně se zformovaly dvě služby: nízkoprahové zařízení pro děti a mládež RUBIKON a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi MOZAIKA. V obou službách tvoří většinu klientů členové romské komunity.

Za krkolomnými pojmy se skrývá mnohem jednodušší obsah. Podstatou Rubikonu je nabídka bezpečných prostor, kam mohou chodit děti a mládež. Nemusí se „poflakovat“ po ulicích a provádět různé zábavy, které jim i okolí zpravidla přinesou jen problémy. V Rubikonu najdou zábavu, kamarády, ale hlavně to, co se jim jinde (ani doma) v dostatečné míře nedostává: partnerský přístup, pozornost, ocenění, důvěru, naslouchání, respekt. Sociální pracovníci také poskytují pomoc, když si klient s něčím neví rady. Každodenním chlebem sociálního pracovníka Rubikonu je nelehká a velmi vyčerpávající (a někdy i nebezpečná) práce, a to nastavení a udržení hranic. Jsou to právě chybějící hranice a zcela odlišné normy, které jsou zdrojem většiny konfliktů mezi dětmi a mladými lidmi z romské komunity a ostatní společností. Pracovníci tak musí trpělivě, zas a znovu vysvětlovat základní pravidla mezilidských vztahů, vést klienty k pochopení a osvojení si těchto pravidel. A pokud to nejde po dobrém, musí to jít po zlém: klienti dostanou zákaz vstupu do klubu na určitou dobu. Nelehkým úkolem pak je dovést klienta k tomu, aby si uvědomil, že pravidla, která platí v Rubikonu, platí i ve všech ostatních institucích a obecně mezi lidmi.

Pokud se čtenář pozastavil nad slovem „nebezpečná“, pak vězte, že rozhodně nejde o nadsázku – již dvakrát jsme řešili ve spolupráci s policií fyzické napadení pracovníka klientem. A startovacím momentem konfliktu vždy byla snaha pracovníka udržet jasně deklarovanou hranici a úsilí klienta tuto hranici překročit.

MOZAIKA se od Rubikonu výrazně odlišuje: pracovníci „chodí“ za klienty, nikoliv klienti za pracovníky. Dále služba není určena dětem, ale dětem a jejich rodičům, resp. rodině jako celku. Celá práce je postavená na jasné dohodě mezi rodičem a sociálním pracovníkem, při níž se stanovuje, co je cílem a jak ho má být dosaženo. Nezřídka si rodiče stanovují cíle, na jejichž splnění se pracuje dlouhodobě. Ale často jsou upřednostněny aktuální problémy a starosti, které rodiče potřebují vyřešit, a sami si s nimi neví rady. Nejčastějšími tématy, jež pomáháme řešit, jsou školní docházka dětí a plnění všech rodičovských povinností spojených se školní docházkou dětí, pomoc rodičům s přípravou dětí do školy, dluhy, problémy spojené se zajištěním bydlení, zdravotní problémy, výchovné problémy atd. Ústředním principem celé práce je to, aby směřovala k osamostatnění rodiny tak, aby nepotřebovala podporu sociálního pracovníka.

Specifickou pozornost věnujeme dětem ve věku 3 – 5 let. Děti v tomto věku a jejich rodiče mohou navštěvovat tzv. Školičku. Zde nabízíme programy,

jejichž cílem je připravit děti k zápisům na „běžnou“ základní školu, a rodiče se učí, jak mohou s dětmi sami doma pracovat a dát jim dostatek podnětů pro zdravý a všestranný rozvoj. Naše Školička nemá nahradit mateřskou školu, ale reaguje na to, že rodiče své děti do mateřských škol z nejrůznějších důvodů neumísťují a děti by se bez naší pomoci ani nenaučily česky. Běžné základní školy by tak pro ně byly naprosto nedostupné a nezvládnutelné.

Sociální práce (a nejen v čunkoboxech) není jednoduchá. Sociální pracovník je stále „jednou nohou v kriminále“ (profesor Vojtěch Cepl kdysi prohlásil, že sociální pracovník je v kriminále oběma nohama...) – nesmí překročit žádný zákon a nesmí ztratit důvěru klienta (skloubit tyto dva požadavky je občas nemožné). Zároveň nesmí porušit žádná práva klienta (což je někdy na úkor práv pracovníka, ale těmi se klíčový zákon vymezující naši práci nezabývá) a musí ochránit vlastní zdraví. Není to jednoduché. Když se k tomu přidají politický a legislativní chaos, nestabilita a nejistota financování naší práce a pocity bezmoci, ukřivděnosti a naštvanosti, které si klienti vybíjejí na nás, pak přemýšlím, jestli má smysl tuto práci dělat. Ale pak se obrátím zpět a vidím nemalou skupinu dětí, které studují na „běžné“ základní škole, což by bez naší pomoci nezvládly. Vidím několik mladých lidí, kteří nechtějí opakovat chyby svých rodičů a chtějí jiný život, než který dosud žili. Vidím několik rodin, které po dlouholeté spolupráci s našimi sociálními pracovníky zcela změnily náhled na život a aktivně a zodpovědně řeší své problémy. Vidím důvěru, s jakou za námi klienti přicházejí a přinášejí své starosti, které by nám před pěti lety vůbec nepřiznali... Ano, tahle práce prostě smysl má.

Marta Doubravová

Josef Veselý - 99 let

Poslední léta je účast na bohoslužbách konaných v Betlémském kostele kolem 9. března výrazně větší než jiné neděle - 9. březen je dnem narozenin bratra faráře ThDr. Josefa Veselého a my téměř nevěřitelně sledujeme, jak každý rok toto výročí neuvěřitelně roste. Při bohoslužbách 10.3.2013 v Betlémském kostele jsme tak měli jedinečnou příležitost popřát bratru faráři k již 99. narozeninám. Napsal pro nás pro tyto bohoslužby kázání, které četla (v obou kostelech) sestra farářka Olga Tydlitátová.

Kazatelskou službu nastoupil od 1. září 1938 po studiu bohosloví v Praze, Edinburghu a Paříži v tehdy ještě nerozděleném brněnském sboru pod vedením faráře Viktora Hájka, ordinován byl 20. listopadu 1938 seniorem Jadrníčkem. V lednu 1941 odešel jako nově zvolený duchovní správce do Jilemnice, kde strávil 40 let. Po ukončení služby v Jilemnici se v roce 1981 přestěhoval do Brna a stále až do dnešních dnů se aktivně podílí nejen na životě našeho sboru, ale svými články a úvahami v celocírkevním tisku dává okusit svá poznání zažitá dlouhou teologickou praxí všem v celé naší církvi. Velmi rádi vzpomínáme např. na více než desetiletý cyklus vzdělávání, který vedl v našem sboru na přelomu tisíciletí. Až do roku 2010 jsme se pravidelně potkávali při sborových setkáváních i s jeho manželkou Milenou Veselou. Do dnešních dnů má tak bratr farář Veselý za sebou 75letou životní dráhu věnovanou službě církvi - dobu delší, než mnohý celý lidský věk.

Jsmo vděční Pánu Bohu, že nám kromě stálé, mnohdy pro nás neviditelné ochrany dává možnost žít ve společenství sboru a spolu s ním i okoušet takové mimořádné situace, jako byla ta 10. března 2013 při bohoslužbách v Betlémském kostele, kdy se můžeme odpoutat od každodenních starostí, na chvíli se zastavit, ohlédnout a upřímně se radovat. S jistou dávkou patriotismu musíme říci, že nás zejména těší, že se kroky bratra faráře Josefa Veselého jak na počátku jeho služby, tak i v jejím pokročilém průběhu a i nyní zřetelně stáčely a stáčejí do společenství brněnského sboru, že tak bezprostředně a možná i vyšší měrou než mnozí jiní můžeme přijímat jím předávané biblické poselství.

Bratru faráři přejeme klidné a spokojené příští dny v rodinném kruhu i v kruhu církve, radost z evangelia, jehož porozumění, poslání a smysl nám po celý svůj život zprostředkovává. Vyprošujeme u našeho Pána nezbytnou ochranu s přidělem životní síly a přiměřeného zdraví a těšíme se na další setkávání, ať už fyzicky nebo prostřednictvím článků, zamyšlení a úvah v církevním tisku.

Václav Matoušek

LIDÉ VE SBORU

Brno I

2. 4.	Jan Slavíček	20 let
6. 4.	Věra Přikrylová	82 let
6. 4.	Jan Spáčil	50 let
8. 4.	Květa Vágnerová	85 let
10. 4.	Eliška Dočkalová	74 let
10. 4.	Eva Přikrylová	79 let
13. 4.	Eva Langerová	75 let
14. 4.	Pavel Sypták	70 let
20. 4.	Marcela Lízalová	60 let
20. 4.	Miloš Sedlo	72 let
22. 4.	Martina Pacasová	30 let
22. 4.	Květa Vondráčková	77 let
23. 4.	Věra Novotná	87 let
24. 4.	Jan Fleischer	78 let
26. 4.	Ivana Janáčková	72 let
29. 4.	Antonín Mrskoš	90 let
30. 4.	Věra Popelářová	40 let

Pokřtěni byli:

3. 3. Aneta Prachařová, nar. 2012

Brno II

1.4.	Johana Waldhansová	20 let
2.4.	Eva Pašková	76 let
3.4.	Marie Pavlíková	92 let
4.4.	Charlotte Szotkowská	74 let
5.4.	Věra Sochová	83 let
6.4.	Jaroslav Nedbálek	72 let
7.4.	Lubomír Ryšavý	87 let
7.4.	Emilie Petrgalovičová	77 let
7.4.	Jiří Rohan	30 let
8.4.	Eliška Haklová	76 let
9.4.	Zdeňka Burešová	74 let
13.4.	Hana Bůžková	79 let
15.4.	Milada Čechová	87 let
16.4.	Jiřina Kuchařová	70 let
16.4.	Marie Nedbálková	70 let
17.4.	Radomil Krajs	82 let
18.4.	Dagmar Mrňáková	78 let
19.4.	Blažena Kadlecová	81 let
20.4.	Josefa Spáčilová	88 let
22.4.	Hana Synková	70 let
23.4.	Vlastislav Vondrouš	71 let
26.4.	Jaroslav Veselský	82 let
26.4.	Hana Širůčková	40 let
28.4.	Lydie Řezáčová	88 let
29.4.	Věra Freibbergerová	93 let
30.4.	Maxmilián Osvald	89 let

Rozloučili jsme se

- 18.3. Jaroslav Dvořák, nar. 1913

DÍKY A PROSBY

*Hospodine, náš Bože,
chválíme tě dnešního dne za tu nesamozřejmost, že tvá věrnost po věky trvá,
že tvé slovo zní do různých staletí, světových názorů a způsobů myšlení.
Chválíme tě za společenství tvého lidu, za církev, která přes všechny slabiny a
všechno bloudění ukazuje k tvému Synu Ježíši Kristu. Chválíme tě docela
konkrétně i za náš sbor, za lidi, s nimiž se shromažďujeme k oslavě tvého
jména. Děkujeme, že nás spojuješ v naší různosti a skrze Ducha svatého učíš
přijímat nově příchozí. Děkujeme, Pane, za ty, kteří se zde scházeli před námi
- a děkujeme i za ty, kteří přijdou po nás.
Tobě buď sláva i čest, nyní i vždycky. Amen*

Modlitba zazněla v Brně-Husovicích 24. 2. 2013 při sborovém shromáždění.

Jaroslav Dvořák 6.5.1913 – 11.3.2013

Bratr Jaroslav Dvořák se narodil v Brně téměř před sto lety, 6. května 1913. Oba rodiče pocházeli z evangelických rodin z Českomoravské vysočiny a v této víře vychovali i své syny. Bratra Jaroslava Dvořáka víra nesla celým životem a pomohla mu už před lety překonat těžké zdravotní obtíže, tragickou smrt jeho mladšího bratra Josefa, dlouhou nemoc jeho manželky, o kterou se obětavě staral, a ještě před nedávnem i nečekanou smrt jeho mladší dcery.

Dětství během první světové války prožil se svou maminkou u jejích sester v Telecím na Vysočině. Žili tam až do návratu jeho otce z ruského zajetí. Do Telecího se bratr Dvořák celý život rád vracel, naposledy se tam podíval vloni v létě.

Po válce rodina žila v Židenicích v kostelnickém bytě evangelického sboru, později se přestěhovali do domku v Obřanech. Mezi evangelickou mládež přicházel Jaroslav Dvořák sem, do Blahoslavova domu. Zde se setkal s Annou Safránkovou, s níž se v roce 1940 oženil. Vychovali dcery Hanu a Jaroslavu.

Po vyučení a po maturitě na střední průmyslové škole elektrotechnické nastoupil Jaroslav Dvořák v roce 1935 vojenskou službu v Chustu na Podkarpatské Rusi, následovala škola pro důstojníky v Táboře, pak Košice. V roce 1938 znovu sloužil na Podkarpatské Rusi, tentokrát jako velitel nákladní autokolony; evakuoval Mukačevo před postupující maďarskou armádou. Na Podkarpatskou Rus často vzpomínal a podíval se tam ještě v 95 letech se svými vnuky.

Po ukončení vojenské služby začal pracovat ve Zbrojovce Brno, nejprve jako konstruktér zbraní, potom se mnoho let zabýval vývojem pletacích strojů; byl autorem řady patentů v tomto oboru. Kvůli křesťanským postojům odmítal ideologizaci veřejného života, odmítl také být členem komunistické strany, a tak v den 60. narozenin musel odejít do důchodu – dostalo se mu vysvětlení, že jako nestraník nemůže být nadále vedoucím vývojové konstrukce. Vyměřený důchod byl naprosto nepostačující. Pracoval ještě devět let jako brigádník v přidružené výrobě zemědělského družstva. Poté však jeho těžce nemocná manželka úplně ztratila zrak, zůstal s ní tedy doma a až do její smrti se o ni věrně staral.

Celý život se podílel na práci v církvi, nejprve ve sboru v Husovicích, kde byl členem staršovstva, pak, po přestěhování do Řečkovic, ve sboru Brno II, kde

byl také řadu let kurátorem. Převzal tento úkol a setrval v něm v době, která představovala pro církve ustavičný zápas o vnitřní integritu. Byla to těžká odpovědnost, kterou na sebe opětovně musel brát. V ničem si to neulehčoval. Nestýskal si. Ke sboru měl hluboký, niterný vztah, pokud mu to zdravotní stav dovoloval, ani v pozdějších letech nevynechal jedině nedělní bohoslužby. Naposled zde ve společenství sboru oslavil ještě vloni své 99. narozeniny.

Byl velmi skromný. Až do vysokého věku si podržel neobyčejnou, obdivuhodnou šíři zájmů. Technický rozhled, přesnost a manuální zručnost dokázal doplnit zájmem o literární umění. Měl vytříbený smysl pro literaturu, poezii, záleželo mu na hodnotě a kráse řeči.

Poslední léta života pečovaly o Jaroslava Dvořáka jeho dcery. Když mladší dcera Jaroslava před 5 roky náhle zemřela, starala se o něj usilovně, pečlivě a krásně starší dcera Hana. Velikou pomocí byli oba jeho vnuci Petr a Jan a jejich rodiny, ustavičnou radostí mu byla jeho právnučata. Do poklidných dnů mu vnesl náhlou změnu těžký úraz, který vyžadoval operaci. Po propuštění z nemocnice měl připravenou vzornou péči u staršího vnuka Petra na Vysočině. Tam tedy nečekaně prožil své poslední dny a tam také uprostřed své rodiny odešel z našeho nepokojného světa.

V plnosti dnů předešel nás, kdož jsme zde na cestě.

S bratrem Jaroslavem Dvořákem jsme se rozloučili v Blahoslavově domě 18. března. V přívalech sněhu vázla doprava v Brně i okolí, avšak Blahoslavův dům se to odpoledne zaplnil a někteří z účastníků přijeli zdaleka.

Životopisné údaje připravila Hana Dvořáková,
pro vzpomínku při rozloučení převzal Jaroslav Vítek

„Budeš-li věřit, užříš slávu Boží.“ (J 11,40)

Bratři a sestry, ta slova, která jsme právě slyšeli, nejsou obecně platným poučením. Je to Ježíšova odpověď. Pán Ježíš jimi odpovídá konkrétnímu člověku na jeho docela určitou pochybnost – pochybnost, že by se ve svém hlubokém zármutku mohl ještě nadít něčeho dobrého, něčeho nadějného.

Tím člověkem byla Marta z Betánie. Onou situací byla chvíle několik dní po smrti jejího bratra Lazara. V rozhovoru, který Marta vedla s Ježíšem, se ukázalo, že Marta sice ví o vzkříšení, které má nastat v poslední den, nemá ale naději, že by se teď a tady ještě mohlo stát něco, co by její zármutek změnilo.

A tehdy jí Pán Ježíš říká ta slova: „Což jsem ti neřekl, že když budeš věřit, uvidíš slávu Boží?“ Připomíná jí, opakuje, o čem už jednou mluvil: I teď a tady se Boží moc ještě umí projevit. A bude-li to Martě dáno, spatří slávu Boží.

Ježíš Lazara povolal k životu. Nevěra tu uvidí jen člověka, který vyšel z hrobu, který možná ve skutečnosti nezemřel a vlastně jen spal, který v každém případě po nějakých dnech chatrného žití zemře. Víra – ta tady ale zazří něco z toho, co Boha oslavuje, spatří dění, které činí Boha slavným: Lazarovo povolání k životu je závdavkem Boží moci, která se zanedlouho projeví při vzkříšení Ježíšově.

A tak už jsme dnes také v jiné situaci, než byla tehdy Marta. Nesetkáme se s Ježíšem tváří v tvář. Nečekáme, že se Boží moc projeví takovým způsobem jako tehdy v Betanii. - Čekáme mnohem víc. Čekáme, že uvidíme Boží slávu, jak se později projevila o Velikonocích při Kristově vzkříšení. Jak později napsal apoštol Pavel: „Vždyť víme, že ten, kdo vzkřísil Pána Ježíše, také nás s Ježíšem vzkřísí a postaví před svou tvář spolu s vámi.“

Jsme v jiné situaci, než byla Marta. Ale ta Ježíšova slova můžeme přesto vztáhnout na sebe. Jako by bylo řečeno nám: „Uvidíš slávu Boží, budeš-li věřit.“ Ta slova pak už nejsou jen povzbuzením, ale – když je sami vyslovujeme – stávají se vyznáním, nadto vyznáním, kterým vyřizujeme naši naděje dál.

Je to vyznání, k jakému se bratr Dvořák po celý život hlásil. Stálo mu za to, že kvůli takovému vyznání víry snášel různé ústrky v zaměstnání, některé možná malicherné a trapné, jiné ale byly bolestné.

Hlásil se k tomuto vyznání a to ho také přivedlo k tomu, že se velmi obětavě zapojil do práce zdejšího sboru. Po mnoho let zde byl presbyterem, jako kurátor stál ve vedení sboru v té snad nejobtížnější době na konci 70. let.

Vy nejbližší budete vědět nejspíše, co pro vašeho tatínka a dědečka víra znamenala. Jak ho nesla, když čelil svým zdravotním obtížím. Jak ho vedla, když byl oporou své manželce v její dlouhé nemoci a věrně jí dosloužil. Jak ho víra nesla, když se musel vyrovnat s úmrtím svých nejbližších – bratra, manželky, mladší dcery.

„Budeš-li věřit, uvidíš slávu Boží.“ Ke slovům tohoto vyznání se tu v našem shromáždění hlásíme také. Bratra Dvořáka provázelo jeho vyznání víry celý život. Smíme věřit, že spatří Boží slávu. Amen.

Kázání Martina Horáka, které zaznělo při pohřebním rozloučení s bratrem Jaroslavem Dvořákem v Blahoslavově domě 18. 3. 2013.

BUDE

Kavárnička v dubnu

- 3. 4. Do Irska zve bratr Jan Franců promítáním hezkých snímků
- 10. 4. Konzervatoř
- 17. 4. O misionářské činnosti v Africe budou přednášet a promítat manželé Mirjam a Pavel Baldinských
- 24. 4. Vypráví bratr farář Jan Pokorný

Dědictví otců

V neděli 14. dubna si připomeneme 1150 let od příchodu Cyrila a Metoděje na území tehdejší Velké Moravy. Od 17 hodin nám v sále na Opletalově 6 Petr Baran promítne svůj film "Dědictví otců" o působení Cyrila a Metoděje a jejich žáků. Zveme i k rozhovoru s autorem.

Hudební nešpory v Červeném kostele

Nová, již jedenáctá sezóna bude zahájena v neděli 7. dubna v 19:30. Vystoupí brněnská Svatomichalská gregoriánská schola pod uměleckým vedením Josefa Gebricha, která zazpívá starocírkevní zpěvy z velikonočních nedělí. Kázat bude Jiří Gruber a dobrovolné vstupné bude věnováno ve prospěch střediska Diakonie ČCE Betlém v Kloboukách u Brna. Přijďte a pozvěte i své přátele.

Varhanní nešpor v Blahoslavově domě

Další z varhanních nešporů, které probíhají v Blahoslavově domě, se koná již první dubnovou nedělí, tedy 7. dubna. Při nešporu, který začne v 18 hodin, vystoupí se svým programem hned čtyři varhaníci: Ondřej Hájek, Martina Jílková, Michaela Kubelová a Ondřej Maňák. V programu zazní mimo jiné skladby J. S. Bacha, G. Günsenheimera, J. Stanleyho nebo P. Ebena. Vstupné je dobrovolné. Všichni jsou zváni!

Základní kámen

Diakonie ČCE – středisko v Brně a Farní sbor ČCE v Nosislavi zvou na slavnost poklepání základního kamene ke Chráněnému bydlení Nosislav v neděli 21. dubna 2013 v 15 hodin v sále Husova domu. Na programu je představení projektu, projevy zástupců Jihomoravského kraje, představitelů Českobratrské církve evangelické a její Diakonie. Zahraje místní evangelická dechová hudba a zazpívá mužský pěvecký soubor Švarcavan.

KNIHA

Ohledávání

Kniha Tomáše Bíška *Ohledávání* má podtitul *Doma, ve Skotsku a zase doma* a je rozdělena na tyto tři části. V nejrozsáhlejší první části farář Bíšek vzpomíná na své dětství prožité v Praze v rodině se třemi sourozenci, dvěma bratry a sestrou, na školu a potom na studium na fakultě ekonomického inženýrství; po reorganizaci ČVUT skončil fakultu jako strojní inženýr. Studium bral „jako nutné zlo. Mé srdce se začínalo obracet jiným směrem, který se ukázal jasněji při setkání s evangelickými brigádami. Musel jsem se věnovat studiu na technice. Ale své srdce jsem měl plně mezi mládeží. ... Vlivem společenství brigád a také biblických kurzů ve Vrbně pod Pradědem vzrůstal můj zájem o smysl biblického poselství. Kurzy pořádané synodní radou přinesly setkání s Kájou Trusinou. Jeho vliv mě utvrzoval v nosnosti zvěsti evangelia.“

Po ukončení studia na technice následoval nástup na umístěnkou do TOS v Holoubkově u Rokycan. Po necelém roce odešel na vojnu s pocitem, že tato práce je k ničemu a že se zpátky nevrátí. Na vojně v něm uzrálo rozhodnutí přihlásit se na studium teologie, k tomu však bylo třeba doporučení zaměstnavatele, tedy vojenského nadřízeného, majora Novotného, absolventa moskevské vojenské techniky. „Po sdělení, o jakou školu se jedná, ho major

Novotný vyzval, aby se posadil, a potichu řekl: „Já jsem katolík. Ale to přece nemůžu nikomu říkat. S tím se vůbec nemůžete uplatnit. K čemu vám to bude?“ A potom pokračoval: „Nemám důvod vás nedoporučit. Víte co? Já napíšu „doporučuji k dalšímu studiu na vysoké škole“. Lituji, ale víc pro vás opravdu udělat nemůžu.“ Odpověděl jsem zase až za chvíli: „Já vám, soudruhu majore, můžu jen vděčně poděkovat. Víc jsem nemohl čekat.“ Novotný ještě poznamenal: „Nevím, co s tím budete dělat, ale to je vaše věc. Přeju vám, aby vás to nezklamalo. Mnoho štěstí.“ A podal mně nevojensky ruku. Dojatě jsem odcházel.“

Po studiu teologie v roce 1969 mohl ještě absolvovat rok postgraduálního studia v Union Theological Seminary v New Yorku, už se svou ženou Danielou a první dcerou Lucií, která se narodila v den jeho odjezdu. Vzdor situaci, která u nás nastala po okupaci, se rodina rozhodla pro návrat. Prvním působištěm mladého faráře byl venkovský sbor v Telecím na Vysočině. V Telecím se narodily Biskovým další tři děti, Lukáš, Ester a Benjamin. A začalo potýkání s církevními tajemníky, občas i s vedením církve, a později, po podpisu Charty 77, i šikana a výsledky na StB. Při jednom výsledku týkajícím se odposlechu nalezeného na telecké faře zažil farář Bísek zvláštní rozhovor. Výslech trval velice dlouho, vyšetřovatelé se střídali. *„Následoval zvláštní čas ticha bez dalších otázek. Noční čas začal plynout ještě pomaleji. Toužil jsem se o něco opřít. Již po delší dobu jsem se při vyšetřování zaměstnával otázkou, zda si mohu dovolit vyndat z náprsní kapsy maličký Nový Zákon. Maličká knížka mě hřála. Se starostí jsem však zvažoval, zda by mně ji neurvalí vyšetřovatelé neodebrali. Nakonec mě delší tichá prodleva povzbudila. A už ji mám v ruce. „Co to čtete, pane Bísek?“ ozvalo se. Neodpovídám hned. A po chvíli tazatel pokračuje: „To je ta vaše Bible?“ Na to již reaguji: „Ne, to jen její druhá část. Ta, která pojednává o Ježíši Kristu.“ Tazatel překvapivě navazuje: „Ten prý se přátelil i se zloději a holkami z ulice?“ „Ano, ten,“ odpovídám. „Ten by vzal ke stolu i nás?“ Nevěřil jsem svým uším. Vyhrknu: „Ano! Ale vlastně je tu jedna podmínka. To byste museli chtít.“ Tazatel skončil. Já taky. Zastrčil jsem Nový Zákon zpátky do náprsní kapsy s vědomím, že jsem zažil neopakovatelnou chvíli svědectví. Nezasloužené! Dodnes žasnu.“*

Doba ústrků a šikany však přinášela i řadu setkání s přáteli, na něž autor s vděčností vzpomíná, a solidaritu sboru, který za svým farářem věrně stál. Ani to však neodvrátilo odebrání souhlasu. Následovaly tři roky práce v lese v okolí Telecího a pak, v rámci akce Asanace, nucené vystěhování do Skotska.

To je další etapa v životě rodiny, zpočátku přinášející nesnáze spojené s novým prostředím, zejména pro děti. Prvních pět let působil farář Bísek ve sboru Skotské církve nedaleko Glasgowu jako druhý farář se skotským kolegou, s nímž nebylo sžívání jednoduché, pokud šlo o farářskou činnost. Problémy byly ale i zcela praktické. Když dostal farář Bísek vlastní auto, ukázalo se, že české řidičáky mají v Británii omezenou platnost a že musí složit nové zkoušky. *„Kolega Bruce doporučil velmi šikovného instruktora, který znal všechny místní zkušební komisaře a věděl, co se žádá: „Přece umíte jezdit. Zahrajete divadlo žádané předpisové jízdy.“ Pak připravil scénář, rozdal a nacvičil naše role. Vzpomínám, jak on, angažovaný katolík, mně před zkouškou řekl: „Držte se scénáře, který jsme nacvičili. Jsem rád, že jste farář. Přidáte kratičkou*

modlitbu, než vyjedete, a je vyhráno!" Dodnes jsem mu neprozradil, že jsem pohan. Zkoušku jsem totiž zdárně udělal, ale na onu kratičkou modlitbu před vyjetím jsem totálně zapomněl. Bude to mít eschatologické následky? Ale třeba se v novém Jeruzalémě chodí pěšky."

Po pěti letech, shodou okolností v době, kdy se u nás změnil režim, mohl farář Bísek začít pracovat jako samostatný farář ve sboru Gowanhill Trility v Glasgově, kde strávil dalších šest let. A potom teprve – znovu doma.

Po návratu farář Bísek ukončil farářskou službu jedenácti lety ve spořilovském sboru v Praze, po výstavbě nového kostela na Jižním Městě přejmenovaného na sbor ČCE Jižní Město. Nakonec závěrečná slova autora:

„Má životní cesta mě přivedla k členství ve dvou protestantských církvích, ve kterých jsem působil jako farář. Obě vyznávají Ježíše Krista jako jediného Pána církve. Obě považuji za své a vážím si toho, že je mi to dopřáno. Vnímám je s vděčností jako svou mnohočetnou velkou rodinu.

Prožil jsem společně s Danielou, manželkou a životní partnerkou, chvíle vnímání přítomnosti toho, kterého neuchopíme, kterého často ani neumíme zaslechnout a přece zůstává s námi. K tomu oba zažíváme mnohou podporu našich čtyř dětí. Ze všeho, co jsme společně prožívali, pak nakonec převáží vděčnost a radost, že je mi dopřáno žít a vnímat Boží přítomnost."

Hana Dvořáková

CESTOVÁNÍ

Šarmantní Paříž

Do Paříže by se měl člověk vydat, když je mladý. Uchová si tak totiž v sobě svěžest po celý život. Tak to cítil americký spisovatel Ernest Hemingway, když se ve svých padesáti letech svěřil příteli s myšlenkou, která překročila omezení času i kontinentů: *„Pokud má člověk to štěstí, aby žil zamlada v Paříži, potom ať půjde v životě kamkoliv, jde to všude s ním, protože Paříž, to je pohyblivý svátek."* Nemohli jsme odolat – chtěli jsme zůstat mladí co nejdéle. A tak jsme vyjeli do Paříže. Nebo možná jsme do ní nejprve vletěli, a pak ji jen tak, bez průvodcovských rad, ale s radostí, projezdili. A to vše hned začerstva, dva dny po svatbě. A na kolech.

Paříž je dnes jedním z nejvýznamnějších světových politických, obchodních a kulturních center a v celé aglomeraci žije tolik lidí, kolik v celé České republice. Z etymologického hlediska jde o tajemnou dámu. Odborníci se totiž nedokážou shodnout, kde leží pravé kořeny jejího jména. Podle některých název *Paříž* vznikl podle jména galského kmene (*Parisii*), který žil v době železné v blízkosti dnešní Paříže, podle jiných šlo o odvození z keltského slova označující „řemeslníky“ (*parios*), anebo také „kotel“ (*parisio*). Ať tak či onak,

tajuplnost si Pařížané uchovali do dnešních dnů. Když nemluvíte francouzsky, užijete si možná trochu bloudění. Francouzi si totiž, i navzdory silné multinacionalitě, uchovali v pravém duchu onu patriotskou hrdost na svůj rodný jazyk, a tak vás zkrátka nejednou nechají stát na ulici bez odpovědi. Během týdenního pobytu jsme tak poznali desítky milých a usměvavých lidí, kteří prostě nerozuměli a jen šťastně a bezstarostně krčili rameny.

Bydlení bylo to jediné, co jsme si sehnali ještě před odletem z Čech. Na internetu, na populárním serveru booking.com, který nabízí ubytování po celém světě, jsme si vybrali, objednali a zaplatili ubytování měsíc před odletem. Naším francouzským domovem se stalo malé obytné studio u kanálu Bassin de la Villete. Vskutku malinký byt ve starém domě, do kterého vedly úzké dřevěné modré schody, na svých 17 m² důmyslně ukrýval vše potřebné pro spokojený pobyt. Malinkou kuchyňskou linku, malinký stolek se dvěma židlemi, rozkládací pohovku a dokonce vlastní koupelnu. Zajímavé bylo, že ale za těch pár dní nám toto prostředí tak zdomácnělo vlastně právě tím, že svojí rozlohou nám dalo šanci, abychom si celý jeho prostor skutečně prožili. Když člověk opouští krásný velký hotel, málokdy v něm zůstanou vzpomínky na detaily. A my měli pocit, že známe v podlaze snad každou díru toho našeho hotelu „pro panenky“.

Od prvního dne jsme věděli, že budeme jezdit na kolech. Chtěli jsme ušetřit a navíc už z Čech víme, že pohyb po městě je nejrychlejší a nejzábavnější právě v sedle jízdního kola. V Paříži mají už pět let velmi dobře fungující síť samoobslužných půjčoven jízdních kol Vélib'. Turistovi stačí koupit jednodenní jízdenku za 1,70 €, anebo týdenní za 8 €, platební kartou dát zálohu 150 € pro případ ztráty či zničení, a pak už si může projezdit Paříž křížem krážem. Po celém městě je umístěno dnes už 1 800 stanic s celkem 20 000 kol, takže nejdéle co každých 300 metrů najdete stojany, kde kolo odložit, anebo si naopak vypůjčit. A navíc prvních 30 minut je u každého kola zdarma. Pokud potřebujete jet na delší trasu, stačí kolo vrátit u některého ze stanic a za 3-5 minut si jej půjčit znovu. A počítá se vám další půlhodina od začátku. A vězte, že za třicet minut se dá v placaté Paříži, kde kola hrají prim a veškerá doprava je jim zcela podřízena, dostat pěkně daleko. Kola jsou velmi pohodlná, s dámským širokým sedákem, a natolik robustní, že se ani nezkoušení cyklisté nemusí obávat ztráty rovnováhy. Jezdí na nich všichni Pařížané od malých dětí přes manažery s koženými aktovkami až po dědečky a babičky. A v Paříži se nepůjčují jen kola. Od konce roku 2011 se totiž rozjela také půjčovna elektromobilů Autolib', která dnes už čítá 3 000 aut. Pravidla pro půjčování jsou zde samozřejmě přísnější než u kol, ale skutečnost, že tuto službu má zaregistrováno a využívá ji téměř 40 tisíc osob, hovoří jasně o oblíbenosti tohoto konceptu.

Co byste podle průvodců neměli v Paříži vynechat? Na prvním místě je bezpochyby Eiffelova věž – nejznámější, 324 metrů vysoký monument, který

navrhl architekt Gustav Eiffel na počest stého výročí Velké francouzské revoluce a Světové výstavy v roce 1889 – je krásná, nebesky vysoká a také bez ustání zajatá stovkami turistů. Další pařížskou chloubou a dle místních médií i turisty nejhojněji navštěvovanou je katedrála Notre Dame, která právě v loňském roce slavila 850. výročí od založení – v rámci oslav se během roku odehrála řada vernisáží, poutních cest, rozmanitých kulturních akcí, vydalo se mnoho publikací a pořádaly se vědecké kongresy. Za zmínku stojí i to, že komplexními opravami prošlo celé osvětlení katedrály. A že náklady na tyto oslavy dosahující téměř 7 miliónu € byly hrazeny výhradně sponzory a dobrovolnými dárci. A dále bychom samozřejmě neměli zapomenout na zámek Versailles, který patřil opulentnímu Ludvíku XIV., a tenkrát i dnes je věhlasný svým parkem plným vodních ploch a fontán; nebo na Vítězný oblouk, který nechal postavit Napoleon uprostřed náměstí Charlese de Gaulla na západním konci proslulého pařížského bulváru Avenue des Champs-Élysées. A dalších takových krásných – známých i méně známých - památek naleznete v Paříži stovky.

My jsme se rozhodli vyhnout hlavním turistickým lákadlům, procházeli jsme se nádhernými rozmanitými městskými parky, kterých jen v samotné Paříži naleznete řadu, a také jsme si nechali poradit od místních, kteří rozuměli anglicky. Navštívili jsme interaktivní muzeum vědy a techniky Cité des sciences et de l'industrie, o kterém se v průvodcích možná nedočtete na první straně, ale svojí bohatou expozicí, filmovou projekcí a argonautem doslova „na dvoře“ byste jej neměli minout. Jeden celý den jsme si nechali pro bloudění půvabným Monmartrem a hledáním proslulé kavárny z filmu Amélie z Montmartru. A na Paříž jsme se nepodívali z Eiffelovky, ale z nedávno ještě utajené rozhledny, kterou je střecha obchodního domu Printemps. A také jsme Paříž ochutnávali. Protože je nesmírně voňavá a lahodná díky svým croissantům, bagetám, domácím marmeládám a dalším pochoutkám. Poslední dny jsme vlastně věnovali hledání místních utajených lahůdkáren, kaváren a obchůdků. Za všechny nemohu nezmínit malou pobočku pekárny Poilâne, kterou najdete na Rue du Cherche-Midi. K dostání je tu slavný chléb miche z přirozeně fermentovaného těsta. Bochník má úctyhodné tři kila, ale vy si můžete koupit i jednotlivé krajíce. Jsou totiž na váhu.

Kdybych měla naši zkušenost s Paříží spojit do jediného slova, tak je to šarm. Paříž je totiž šarmantní – a neplatí to jen pro ženy nebo muže, ale pro vzduch a fluidum celé Paříže. Zakoušíte totiž opravdovost Hemingwayova pocitu, že Paříž v sobě uchovává mládí a lehkost. A ty jen tak nevyprchájí.

Iva Černá

Brno I

Každý rok počátkem března se koná veřejná schůze staršovstva, v níž se schvaluje výroční zpráva o životě sboru. Doplnění a opravy jejího textu nám zabraly první hodinu jednání. Bratři Matoulek a Navrátil byli pověřeni, aby navštívili dva bratry, kteří požádali o volbu na dálku. Ostatní si rozdělili služby při výročním shromáždění. Měli jsme radost z bigbeatových bohoslužeb, do sálu se nás tu neděli vešlo 187. Bez připomínek byl schválen zápis o vizitaci našeho sboru, který v prosinci vykonala synodní rada. Stavební komise informovala o zadání zakázky na druhou etapu výměny kanalizace kolem Betlémského kostela. Pokračují přípravy na opravu varhan během prázdnin. Na sobotu 27. dubna byla svolána brigáda na každoroční jarní úklid Červeného kostela. Sběrka darů na Jeronymovu jednotu proběhne v našem sboru od 24. dubna do 26. května.

Jiří Gruber

Brno II

Staršovstvo sboru při své březnové poradě vyslechlo mimo jiné zprávu farářů o „Konfirmačních hodinách pro starší a pokročilé“, novém setkání na půdě sboru, které nabízí rozhovor o základních otázkách křesťanského učení a víry. Staršovstvo projednalo konání velikonočních služeb v Blahoslavově domě a kazatelských stanicích. Presbyteři vzali na vědomí rezignaci bratra J. Bedřicha na práci v kuratoriu blažkovského střediska, jednali pak o odpovědnosti sboru za toto středisko a zapojení sboru v jeho záležitostech. Staršovstvo dále přijalo informaci o dalších přípravných krocích před úpravou farní zahrady pro potřeby sboru.

Martin Horák

Brno-Židenice

Na programu březnové schůze bylo především dokončení příprav výročního sborového shromáždění, podrobně pak byla projednávána zvláště zpráva o výsledcích hospodaření za minulý rok a rozpočet na rok 2013. (Vzhledem ke všem opravám, které bychom rádi uskutečnili, bude letos rozpočet napjatější než v předchozích dvou letech.) — Protože nájemce suterénních prostor na faře (školka a výtvarna) vypověděl ke konci minulého roku smlouvu a nový není ve výhledu, staršovstvo se rozhodlo upravit obě místnosti pro potřeby mládeže a nedělní školy. — Vedle doladění programu v období Velikonoc a v době povelikonoční byl představen předběžný program pro letošní Noc kostelů (24. 5.), k níž se náš sbor opět připojí. — Na 23. 6. plánujeme tradiční židenický sborový den s hostem, společným obědem a množstvím aktivit pro děti i dospělé.

Libor Švanda

TÝDEN VE SBORU

Brno I

Po – Pá 9-12, St 15-17

Pondělí:

18:30 staršovstvo 8.4.

Úterý:

15:00 DD Věstonická
17:00 dětský klub
19:00 příprava NŠ
19:00 modlitební setkání

Středa:

13:00 Diakonie Hrnčířská
9.4. a 26.4
15:00 kavárnička
16:00 konfirmandi
18:00 mládež

Čtvrtek:

9:30 klub otevřených
dveří 4.4. a 18.4.
17:00 biblická hodina

Pátek:

18:30 pěvecký sbor

Neděle:

10:00 nedělní škola
11:00 setkání na faře
17:00 třicátníci 14.4.

Brno II

Po – Pá 8.30-11.30

Pondělí:

18:30 staršovstvo 8.4.
18.30 konfirmační
pro dospělé 22.4.

Úterý:

13:00 Diakonie 2. a 16.4.
18.30 setkání střední
generace 2.4.
19:30 setkání střední
generace

Středa:

18:00 biblická hodina
19:30 mládež

Čtvrtek:

16:00 vyučování dětí
17:00 dorost

Sobota:

9:30 DD Kociánka
6. a 20.4.

Neděle:

9:00 nedělní škola
10:00 setkání
v Blahoslavově domě

Brno – Husovice

Středa:

18:30 mládež

Čtvrtek:

19:00 biblická hodina
20:00 staršovstvo 11.4.

Pátek:

15:30 Husovičtí vřeštani

Neděle:

9:00 nedělní škola
10:00 setkání na faře
18:00 Desert 14.4.

Brno – Židenice

Úterý:

16:00 BH pro děti
17:30 předkonfirmační
setkávání
19:00 DŽES – Židenické
setkání mladých lidí

Středa:

17:00 biblická hodina
pro děti v Blansku
19:00 biblická hodina
v Blansku
19:30 staršovstvo 10.4.
19:00 Zpěvy a modlitby
z Taizé 17.4.

Čtvrtek:

17:30 setkání mládeže
19:00 biblická hodina

Pátek:

19:00 setkání sboru:
19.4. Regina Slámová –
Hospicové hnutí

Neděle:

9:00 nedělní škola
10:00 setkání u kávy a
čaje v modlitebně
18:30 pěvecký sbor

Brno I**Brno II****Brno – Husovice****Brno – Židenice**

7.4.	1. neděle po Velikonocích BK Jiří Gruber ČK Jiří Gruber Řch Jiří Šimsa ČK 19:30 <i>nešpory</i> , J. Gruber	BD Martin Horák Kuř Saša Hauserová Tiš 13:45 Saša Hauserová	Hu Štěpán Hájek <i>rodinné</i> ČK 19:30 <i>nešpory</i>	Žd Pavel Kašpar, VP Bl Pavel Kašpar, VP
14.4.	2. neděle po Velikonocích BK Olga Tydlitátová ČK Olga Tydlitátová, <i>křest</i>	BD Saša Hauserová Tiš 10:30 Martin Horák	Hu Filip Ženatý <i>Husovický dvorek</i>	Žd Marta Židková Bl Marta Židková
21.4.	3. neděle po Velikonocích BK Jana Křížová ČK Jana Křížová Řch Olga Tydlitátová	BD Saša Hauserová, Tiš 10:30 Pavel Just	Hu Štěpán Hájek <i>Husovický dvorek</i> Ma Štěpán Hájek	Žd Pavel Kašpar Bl Pavel Kašpar <i>křestní neděle</i>
28.4.	4. neděle po Velikonocích BK Olga Tydlitátová ČK Olga Tydlitátová	BD Saša Hauserová Tiš 10:30 Saša Hauserová	Hu <i>čtené bohoslužby</i>	Žd Pavel Kašpar Bl Jan Asszonyi
5.5.	5. neděle po Velikonocích BK Jiří Gruber ČK Jiří Gruber <i>křestní neděle</i> Řch Jiří Šimsa	BD Martin Horák Kuř Saša Hauserová Tiš 13.45 Saša Hauserová	rodinné	Žd Pavel Kašpar Bl Pavel Kašpar

BK: Betlémský kostel v 8:30
ČK: Červený kostel v 10:00
Řch: Rychmanov v 14:15
Opl: Sál Opletalova 6 v 10:00

BD: Blahoslavův dům v 9:00
Kuř: Kuřim v 10:00
Tiš: Tišnov

Hu: Netušilova 26 v 9:00
Ma: Maloměřice, Borky 7
DDS v 10:30

Žd: Židenice v 9:00
Bl: Blansko v 14:00